

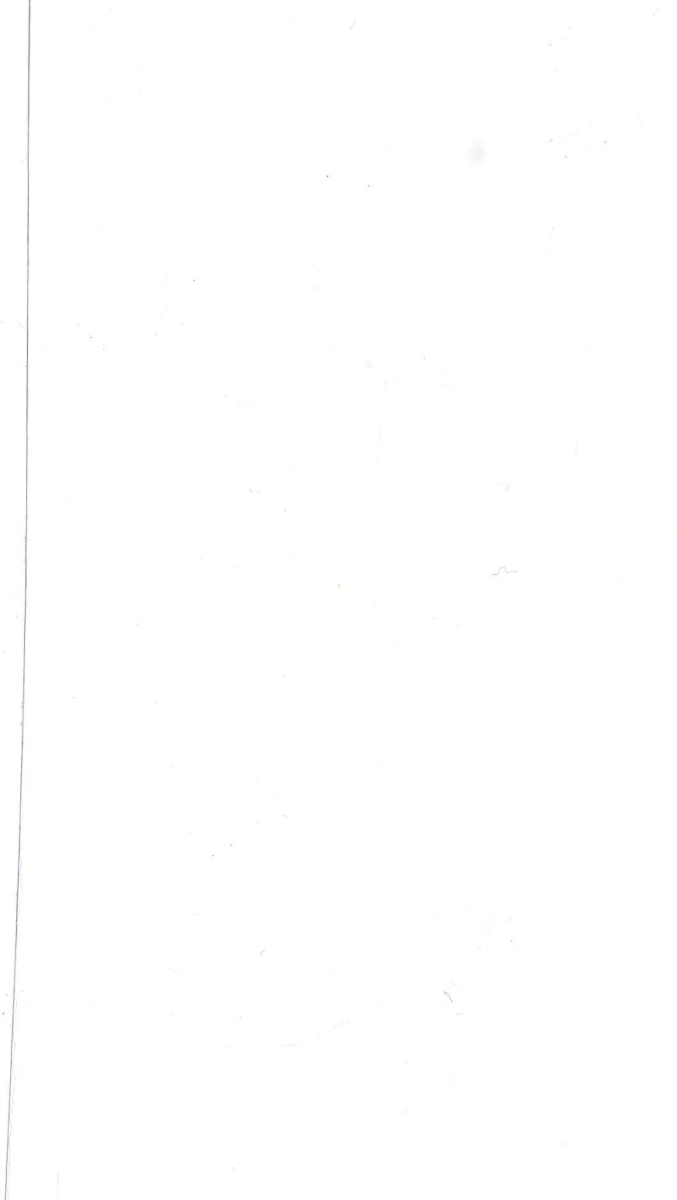
Б. Лепкий

ЛИСТКИ

ПАДУТЬ

Forgan Newberry.

10
Львів. Бібліотека
АН. УРСР

13.159.

БОГДАН ЛЕПКИЙ.

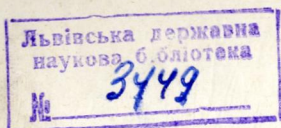
ЛИСТКИ ПАДУТЬ.

(Заходом К. Студинського).

ЛЬВІВ.
НАКЛАДОМ А. ХОЙНАЦЬКОГО.
З друкарні В. А. Шийковського.
1902.

М 5(2 ун) 5-65 а 44

Засьпів.

* * *

Єсть в моїм серцю, десь дуже глибоко,
Сьвятиня повна тиші і спокою.
Там найбистрійше не догляне око,
Там навіть думка не продресь стрілою,
Там стежка долі й недолі кінчить ся,
Житє буденне навіть не приснить ся.

Сьвятиня ясна, з чистого хрусталу.
Довкола неї шепчуть розговори
Ліси таємні, а з далека грає
Предвічну пісню безконечне море.
З над того моря мов небесні роси
Вітрець найкрасші спомини приносить.

До тої серця ясної сьвятині
Перед житєм нераз я утікаю
І дум пречистих крила голубині
На супочинок цілющий складаю
Там, щоб скупали свої пера білі
І в сьвіт летіли могучі а сьмілі.

З сїл і піль.

Три дороги.

(З Конопніцкої).

Гей з хлопської хатини
Йдуть чорні три дороги —
Одна іде на поле,
На панське, на розлоге,
А друга йде на ліво,
Де коршмонька біліє,
А третя йде на право,
Де хрест на гробі мріє.

На тій доріжці першій
Піт людський сріблом сьвітить;
На тій доріжці другій
З батьків сьміють ся діти;
На третій на дорозі
Там коник польний скаче,
Похилий хрест чорніє,
Береза біла плаче.

По всіх оттих дорогах
Людий ідуть громади —
А хтож їх на дорогу
В сьвіт духа запровадить?

Всїх нас єсть багато
Всїх нас єсть багато
Всїх нас єсть багато
Всїх нас єсть багато
Всїх нас єсть багато
Всїх нас єсть багато
Всїх нас єсть багато
Всїх нас єсть багато

Всїх нас єсть багато
Всїх нас єсть багато
Всїх нас єсть багато
Всїх нас єсть багато
Всїх нас єсть багато
Всїх нас єсть багато
Всїх нас єсть багато
Всїх нас єсть багато

В жнива.

Філює нива як вода,
Жита від вітру гнуть ся,
Бренять серпи, звенить коса,
Наїжилась густа стерня,
На ній снопи кладуть ся.

А деж той вітер похожай,
А деж то він подів ся?
Пішов собі в холодний гай,
А ти роби, не спочивай,
А жар мов напосїв ся!

Такий горячий, ясний жар,
Неначе з пекла родом,
Під лист ховає ся комар,
І з паші криє ся товар,
Під верби, понад бродом.

І лиш одним, одним женцям
Не має прохолоди,

Нема спочинку їх рукам,
Нема пощади їх ногам,
Земля не даром родить!

Від неї кожний сніп, покiс
На силу тра дістати,
Не жалуй поту, крови, слiз,
Отсей цiнний, гiркий навіз
Ти мусиш їй віддати...

Кiнчить ся нива. Вже снопи,
В полукiпки зішли ся,
В дугу зігнули ся хребти,
Болять і терпнуть всi кiстки,
А жили мов зісхли ся.

На щастє вечiр тихий йде,
Бiжить вiтрець з над яру.
Холодить спочене лице,
І на крилцях своїх несе
Таємну силу чару.

Дивний, предивний єсть той чар,
А ще дивнiйша сила!

Забув ся днини лютий жар,
Забув ся весь життя тягар,
Ростуть незримі крила.

На них та постать, що весь день
Над нивою зігнута
Робила мов бездушний пень,
Летить тепер в край мрій, пісень
Велика, незбагнута.

А якби так, немов на глум
Музики де заграли,
То в кут пішов би біль і сум,
Злій долі і життю на глум
До рана би гуляли.

Жуків 1900.

* * *

Через жито стежка бита,
Через річку кладка,
Я з нелюбом розмовляю,
За мило́го гадка.

Я з нелюбом розмовляю,
Бровами моргаю,
А за милим на край світа
Пташкою літаю.

Я з нелюбом розмовляю,
До него тулю ся,
А над милим сизокрилим
Жайворонком вю ся.

Ой послухай мій миленький,
Що я тобі скажу:
Та хоть мені руки звяжуть
То серця не звяжуть!

* * *

Ой попід гай зелененький
Барвінок ся стелить,
Повідають добрі люди,
Що милий ся женить.

Ой женить ся мій миленький
Грають му музики
А я піду на весілля
Хоть ми жаль великий.

Ой піду я як ніч чорна
З своєю тугою,
Най я єму своїм видом
Весілля затрою.

Най я єму як та хмара
На сумліне впаду —
Будеш милий аж до смерти
Памятати зраду!

* * *

Ой писала моя мила
Лист дрібненький:
Забудь мене, коли сила,
Мій миленький,

Забудь милий, коли сила
І не згадуй,
Ні кохання, розставання,
Ані — зради !

* * *

Забув би я тебе мила,
Забув би я швидко,
Якби з мого подвіронька
На твоє не видко!

Забув би я тебе мила,
Забув би я скоро,
Якбись була не сьвітила
Надімною зоро!

Забув би я тебе мила,
Забув би я дуже,
Так туга за груди вхопила
І по серцю струже!

Забув би я тебе мила,
Забув би на віки,
Якби та слеза не плила
З під ока повіки!

Якби не той жаль у груди
Аж на самім споді —
Забув би я тебе мила
Але годі, годі!

Над водою...

(З Конопніцкої).

Моргає — ой моргає
В ріці вода на мене,
Мов кличе, закликає
На дно своє студене —
Туман над лугом встає.

В хатині жінка хора
І стогне і зітхає,
Якась погана змора
До мене промовляє:
Час, хлопе, спати йти!

Ах, як той місяць сьвітить!
Ратуй мя Божа Мати!
Голодні плачуть діти,
А хліба не дістати —
Дав Бог тяженькі дни!

А щож я їм поможу?...
В дорогу ладь ся, хлопе!
Там на холоднім ложу
Вода тебе обхопить,
 Сполоче піт і кров!

Млин меле і гукає,
Під лісом дух блукає.
На завтра сонце боже
Не всіх збудити зможе,
 Най спить, хто раз заснув!

Вже зорі побіліли —
Зближає ся година...
Во ймя Отца і Сина...
Що за шум?... Боже милий,
 Прости, помилуй мя!!

(З. Конопніцкої).

Як мені тебе дістати
Серденько моє,
Таж мені тебе із хати
Батько не дає?

Ані я не птах, дівчино,
Ані я не птах,
Щоб з тобою я полинув
На небесний шлях.

Ані я не дух, дівчино,
Ані я не дух,
Щоб я міг тебе здмухнути,
Як з квітоньки пух.

Ані я імла з долини,
Ані я імла,
Щоб тебе я міг закрити
Перед сонцем дня.

Ані я не гріб, дівчино,
Ані я не гріб,
Щоб злучив мене з тобою
По неволі піп.

В сьвіт за очи.

Прийшли жиди, купили нашу хату
І всьо, що в хаті було, і торгу добили,
І положили гроші на заплату
І взяли хату.

Одіж і лахмате,

Що було в скрини і що було в хаті,
Згорнула́м разом і зібрала́м діти.

Сумні прибігли і кажуть до мене:

«Лиші́м ся тутки, та лиші́м ся нене,
Нам тутки добре».

»Ох добре вам діти!

Кожде з вас босе, голе, неогріте

І так вам добре? . . . Ні, не час просити,

Кожде з вас їсти хоче, хоче жити,

А як питаю? . . . Гейже в сьвіт за очи,

Коли нас рідний край живить не хоче!

.

На віз ми сіли. . . .

Щаслива дорога

У сьвіт далекий, за ріки і море!

Пращайте рідні села, діброви і гори,
Мені вас жаль, жаль дуже, так щож,
[милий Боже,
Коли земля нас рідна виживить не може!

На віз ми сіли. . . . Ранок був холодний
І вітер завивав і прошибав нам тіло.
»Так мені зимно, я такий голодний« —
Каже до мене мій малий несміло:
»Вернім ся мамо!»

»Цитьте мої діти,
Там хліба більше, сонце красше сьвітить,
Лиш тихо будьте!»

І беру на руки,
А серце рветь ся і скимить з розпуки.

Минаєм церкву стару при дорозі,
Їдемо біля цвинтарної брами,
А діти в голос: »Ми хочем до Бозі,
Хочем до тата!» — і вчіпились мами,
І так просили, так сумно кричали,
Що просьбу коні піймили і стали.

Війшлисьмо в церкву, на коліна впали
І перед Бога Всевишнього тронем

В щирій покорі так смирно лежали,
Таким глибоким припали поклоном
Мої дрібонькі, безталанні діти,
Як ті прибиті бурею і громом
Весняні квіти.

О, Ти Пречиста, сьвята Божа Мати,
І Ти страдала пробита мечами,
І Ти втікала з батьківської хати,
Зглянь ся над нами!

Ми не кидаєм родинної стріхи
Задля маєтків, ані задля втіхи,
Але що жити нам не хочуть дати!
Прости нам Мати!

Долоні наші мозолі покрили,
Як струни з праці рвуть ся наші жили
А хліба, хліба годі нам дістати —
Прости нам Мати!

І Ти Всевишній, що правиш над сьвітом,
І печалиш ся мушкою і цвѣтом,

І пташкам стелиш на галузці ложе —
Прости нам Боже!

Ти дикі дебри звірам для вигоди
А риbam ріки дав і тихі води,
Лиш ми на сьвітї ідемо шукати
Хліба і хати!

Вийшлисьмо з церкви, а білі берези
Шуміли сумно і листє як слези
З вітром пускали, а діти просили,
Щоби йти з ними до тата могили.
А та могила на окопі була.
Над нею липа рамена нагнула,
А що не було там хреста з дубини,
То виріс корчик чорної тернини,
І в небо витяг свої віти голі,
Сьвідчив про муки хлопські і про болі.

І бідні діти наче пташенятя
Лицем припали до могили тата
І кличуть сумно:

»Гей, ци цуєс тату,
Мамуня насі взе продали хату.
Хату продали, стодолу, комори

І їдуть з нами далеко за море.
Пейсатий Моско купив насу хату —
Будь здоров тату!»

Будь здоров! Слезами батька прашали
І зимну могилу бідні в розпуці товкли
[голівками,
Та все просили матери на силу:
»Не їдьмо мамо! Не кидаймо тата!»

І в тую хвилю розпука крилата
На нас як хмара градова упала,
На хвилю пам'ять і чуте відняла.

Я перша встала.

»Час діти в дорогу!»

Зірвались, ще раз поклонились Богу,
Землі сьвятої вхопили в шматину
І з тим пустились у чужу — чужину.

Бережани 1895.

Вояцка.

(З Конопницької).

Коло хреста, при долині
Льни цвѣтуть як небо сині.
Політь, ненько, лен дрібненький,
Ой вжеж бо мій час близенький
Гей!

Слізоньками підливайте
І на сонци схнути дайте —
Най го вітер продуває,
Жайворонок най сьпіває

Гей!

А беріть го в нічку ясну
Нім за лісом зорі згаснуть,
А беріть го по неволі
Там на хлопскім, чорнім полі

Гей!

Ткайте з него полотенце
І біліть го над рікою,
Гей, як тужить моє серце,
Рідний краю, за тобою

Гей!

Полотенця не жалійте
І ушийте сорочину.
І ушийте сорочину —
Або верну, або згину

Гей!

Як дістану кулю в груди,
Як така моя вже доля,
Най мені на груди буде
Сорочина з свого поля

Ге-ей!

1167 (Василеви Стефаникови
на спомин).

З дзвінниці сумно дзвонять дзвони,
Долина сьвіжим сїном дише,
Вітрець квітки до сну колише,
Береза срібне листє ронить.

З дзвінниці сумно дзвонять дзвони,
Блукає смуток над полями,
З церковної виходять брами
Убогі, хлопські похорони.

Ідуть понуро і повільно
На возі біла трумна їде,
За нею рідні і сусіди
Ступають тихо, богомільно.

А дзвони дзвонять, дзвони плачуть,
А хоругви від вітру мають,
А віз скрипить, сьвічки палають,
Дяк похоронну пісню краче.

За трумною ступає мати і по дзвоні ої
Заводить гірко і голосить:
»Мої-ж ви очі, брови, коси,
Вже ми вас більше не видати!

Мої-ж ви руки, руки білі,
Тосьте ся дуже наробили!
З ранного ранку до могили
Не знали сьвята, ні неділі!

Мої-ж ви ноги, ноги бідні,
Тосьте ся дуже находили!
В кождій пригоді, в кождій хвили
Булисте перші, не послідні.

Чож ви тепер такі вигідні?
Так запишились, відпочали,
Звідки такої слави взяли?
Мої-ж ви ноги, руки рідні...»

Село минули, вийшли в поле,
Докола збіже половіє
І з вітром шепче-шевеліє:
»Ти вже не вернеш ся ніколи!

Не вернеш ся і раннім ранком
Не вийдеш в поле жита жати,
Не привитають тя блавати
І нива не всміхнесь румянком.

По дню горячим і по зною
Ідеш у тіни - прохолоди,
За сині гори, тихі води.
В землі спочинеш під вербою.

І чим раз тихше дзвони грають,
Над полем синій смуток блудить,
І цвинтар, трумну, коні, люди
Крилом спокійним обнімає.

І лиш сьвічки одні палають
Самі, здаєсь, крізь смуток-тишу
Ідуть — огнем червоним дишуть
І пісню, ідучи, сьпівають.

В Розтоках.

Посвята Н...

Кілька днів ми разом пережили,
Кілька днів веселих і щасливих.
І незримо нам години плили
На розмовах любих, говірливих.

І шуміли нам ялиці шумно,
І трембіти в полонинах грали,
Раз весело нам було, раз сумно,
Про весь сьвіт ми звільна забували.

І забули ми про людську долю,
Про розлучницю погану, несумлінну,
Що людей як ті листки по полю,
По стерни жене в пору осінню.

Розігнала й нас вона сьвітами,
І мабуть розбила раз на віки,
Бо лягли тепер помежи нами
Стрімкі гори і глибокі ріки.

І лишень тоті сердечні мрії,
Що колись ми разом переснили,
Через ріки й гори кам'яні
Все будуть з собою нас лучили.

І лишень оттих пісень китиця
Поміж нами лишить ся на віки,
Як тота з давних казок керниця,
Що від забутя чудні скриває ліки.

* * *

Гей чудові наші гори,
Гей чудова сторона,
Відживає серце хоре
Обновляє ся душа.

І як ті вірли крилаті,
Так думки в гору летять,
В голові, як діти в хаті,
Вдержати ся не хотять.

Лиш женуть все вище, вище
На верхи і на шпилі,
Де чим раз до неба близше,
Чим раз дальше до землі!

* * *

Так ту чудово ... В яр глибокий
Падуть дзвінки, шклянні потоки
Як величаві слези гір.
Їх вічні, невгомонні тони,
Немов жалі, немов проклони
Летять каскадами в простір.

А над потоками ялиці
Зітхають запахом живиці
І холодом холодять груди,
І на твої безсонні вії
Стрясають сні, зсилають мрії
І гомонять — засни, забудь!

Довкола тебе — гори, гори,
Над головою небо-море
І сонця животворний жар.
А над рікою мли гуляють,
З вітрами тихо розмовляють
І криють ся в холодний яр.

А долом трави, долом цвіти,
А в полонинах звук трембіти
«Овець дзвіночки голосні —
А над тим всім задума ходить
І за собою тугу водить,
Зітханя, спомини, пісні.

Вечір.

Тихий вечір чари сїє,
Чар по сьвітї розливає,
А від чарів серце млїє,
Грудь коханє розпирає.

Місяць сипле позолоту,
Заглядає в твої очи,
І твою головку злоту
Сріблом посріблити хоче.

В хвилю ту дивні бажання
Розпирають мої груди;
Серце рве ся до кохання,
Розум шепче: що то буде?

В тім — листочки всі, всі цьвіти
Стрепенулись, затремтіли...
Ах не бійсь! Які-ж ми діти —
Впало яблоко доспіле.

Н і ч.

Висока сіра скиля
Така стара як сьвіт,
Під нею думна філя
Сполокує ґраніт.

Над нею небо сине,
Отари білих хмар,
І місяць небом лине
І ніч як чарів чар.

Часом сова озветь ся
Як грішника душа,
І з неба відорветь ся
І полетить зьвізда.

Часом лилик стрілою
Перешибнє воздух;
Нічною вкритий млою
Щезає наче дух.

Часом сопілка в горах
Заплаче, заквилить,
А Черемош на зворах
Шумить, шумить, шумить.

* * *

Вітер втих і дужі крила
Як той птах до сну складає,
Висять хмари як вітрила
Корабля, що спочиває.

І весь сьвіт як човен в морі,
Що спинив ся серед тиші
І дрімає на яворі
І важкі думки колише.

Гей, що буде завтра рано?
Як на небі зазоріє?
Як нам сонце з моря встане
І який вітрець повіє?

Чи зі сходу, чи з заходу,
Чи погідний, чи бурливий,
Чи зішле трівку погоду,
Чи дощі і люті зливи?

Чи до берега прилинем,
Чи розібемось о скелі?
Чи спасемо ся, чи згинем?
Море спить — дрімають хвилі...

Я знаю став один бездонний
В глухій закутині гірській;
Дрімливий, тихий, вічно сонний,
Заслуханий в симфонії нічній —
Я знаю став один бездонний.

Кругом его високі скали,
Покриті мхом і ялівцем;
Блискучі, сірі, як зі стали.
Між ними місяць йде хильцем.
Купати ся в холодній фали.

І видно в північну годину,
Як по воді він тче мережку
І як крізь філю темно-синю
Сріблисто-шкlistу стежить стежку
І в глибині бездонній гине.

І тихо тут, і так спокійно,
Як у душі, що збулась горя.
Лиш мрії-сни літають рійно

І з поза скал поранна зоря
Сходить таємна, боговійна.

І лиш часом як чорні птиці
Надлинуть хмари оловяні,
І впадуть на стрункі ялиці
І так хитають ся як п'яні
Ті хмари, куті з леду-криці.

Хитають ся, і ждуть, і мріють
Що вітер з поза скал надлине
І що пірве їх і розвіє
По небі тихім, небі синім.
Ждучь. Ніч мовчить. Весь сьвіт ні-
міє.

На лодцї.

Пливи моя лодко по фали
В вечірну, спокійну годину!
Вже зорі на небі зас'яли,
Вже тіни кладуть ся на скали —
Неси мене лодко в даль сину!

Он, видиш, як гори дрімають,
А хмари, а мраки, як думи,
Як мрії над ними літають
І пісні до сну їм сьпівають
Високих ялиць сумні шуми.

Чомуж би й менї моя лодко
Не вільно на хвилю заснути?
І спати спокійно, солодко —
Чомуж би й менї моя лодко
Не вільно життя позабути?

1.

Черемоше, брате мій
Прискори бігу!
На хребет холодний твій
Я пускаю як стій
Сплав важкий — тугу!

Гей тяжка, тяжка вона
Як цілі ліси!
Де бездонна глибина,
Де підводна скала
Там її неси!

2.

Заревіла вода,
Мого сплаву нема,
Лиш пінять ся розбурхані филі,
І женуть на скрутінь,
На бездонну глибінь,
На підводні пороги і скелі.

Що зелізо, що сталь
Перед силою фаль?
Перед диким завзятем природи!
Ой мабуть я той сплав
Раз послідний пускав
На підгірські розбурхані води!

Але що там? гляди
Виринає з піни
Як топельник води повний, синий!
Довгі, довгі ковбки
Без весла і керми —
То мій сплав знов добув ся,
знов лине. . . .

* * *

Подай руку. Ще трохи. Ще лиш два =
три кроки

А дорога скінчить ся. Га! Як ту чудово!
Грудь тихне, серце мовкне, каменіє слово.
Лиш око як та ланя робить дикі скоки,

З скель на скелі, з опоки скаче на
опоки,

На хвилину в долині спочине і знова
Вірлом хижим у воздух кидаєсь на лови.
Видно Кути, Вижняцю, Ясенів, Розтоки

І Говерлю. А в коло як зелене море,
Як до неба в творіння день підняті хвилі,
З нечевя скаменілі, застигли — то гори!

А тамки тії мухи маленькі на скилі —
То вівці! А під небом мов овець отара
Кучеряві, біленькі, пушисті — то хмари!

*

*

*

Там, де верхи снігами білі
Сповиті хмарою дрімають,
Там, де вірли сильні а сьмілі
З вітрами в заводи літають
Там, де земля в творіня хвилю
До неба піднялась високо
І скаменіла у безсилю, —
Там ми стрінулись око в око.

Немов царівна гір чудесна
Булась така мрачна і ясна,
Така душевна, безтілесна,
Так ангельски, чудово-красна,
Такі від тебе чари били
Невстримні, любі а могучі —
Що через дебри, через кручі
З тобою я пішов в тій хвили.

А ти ішла все висше — висше
В імлі і в мраках і в тумані,

По тих стежках, що з сонця ткані,
Аж там, де вже до неба ближше,
Де навіть хмари, наче п'яні
Падуть у діл — там — так високо
Небесним сяєвом румяні
Ми вздержали ся око в око.

І... Проклята най буде хвилина
Вагання, трепету, тривоги
Коли я, мов мала дитина
Уважно подививсь під ноги,
І глянув в пропасть безконечну,
Що пеклом дихала між нами
Таку страшну і небезпечну,
Глянув — на землю впав без тям

* * *

А коли знов підняв повіки
Сьвітило сонце промінисте.
Ліси шуміли, грали ріки,
Гора чоло своє скалисте
До сонця гріла.

У долині

Черемош филі срібно-сині
Котив по скилях і гранітах.
Вітрець летів по сьвіжих цьвітах

І воню брав від них пахучу
І ніс єї на тую кручу
Де ти стояла.

Ще дріжала
Трава, котрою ти ступала.
Ще з тихим смутком і з любовою
Дивились цвѣти за тобою.
Я крикнув — довго гуло
Твоє імя. Тебе не було.
Я глянув по землі і небі
І видїв всьо — всьо крім тебе,
А замість тебе зимна, біла
Туга на камени сиділа.

* * *

Скорше сине небо зжовкне,
Сонце гріти перестане,
Скорше Черемош замовкне,
Здержить ся в бігу і стане,
Скорше літом сніг упаде
І зародить сад зимою —
Ніж моє коханє зрадить,
Ніж розійдусь я з тобою.

Висить небо ясне, сине,
Сонце гріє, пламенїє,
Гонить Черемош в долини
І шумить і не нїміє —
Падають сніги зимою,
Сніють літом виногради
І — без зради, без розради
Розійшли ся ми з собою.

*

*

*

Геть пустили. З лав на лави
Як стріла дараба мчить.
При кермі керманич жвавий,
На ковбках проворний жид.

Він на торг везе ялиці,
Що родились і зросли
Там, де Зелемінь і Шпиці
Гордо пнуть ся до гори.

Там де воля, де свобода,
Де неділена земля,
Не споганена природа,
Не накинені права.

Там, ніхто їх не посіяв
І ніхто не доглядав,
Тільки вітер вічно віяв
І буйний орел кружляв.

Аж припутавсь з під Вижниці,
Хитрий жид, гієна гір
І вгледїв тоті ялиці
І віддав їх під топір.

Застогнали сині бори,
Залунали топірці,
Пишні діти Чорногори
Повалились як мерці.

І ніхто їм не голосить
І не тужить, не квилить,
Тільки плачуть срібні роси,
Тільки Черемош шумить.

Гей керманичу розумно,
Й обережно сплав веди!
Там, на скелі твоє трумно,
А хосен возьмуть жиди!

Там на скелі твоє трумно
А під скелею твій гріб,
Стало в наших горах сумно
І не легко тут о хліб.

З року в рік ліси маліють,
Сплав за сплавами біжить ---
При кермах Гуцули мліють
На ковбках дрімає жид.

Н і ч ю.

Відчинім вікно... як тихо!
Всьо довкола спочиває.
Вснуло щастє, вснуло лихо,
Навіть смерть мабуть дримає.

Лиш імли хиткі, прозорі,
Як мертвецькі сонні мари
Серпанками криють зорі
І якісь сповняють чари.

То за руки поберуть ся
І як відьми, чарівниці
Хороводом диким вють ся
Від зірниці до зірниці.

То зривають ся і гонять
Як шалені, як прокляті;
Як ті птахи піре ронять
І деруть ся на шкаматє.

Глянь!... Там місячне промінє
Як за кару мовчки блудить:
І пестить мертве камінє,
І квітки з просоня будить.

Цить!... Звернім наш слух і очі
В тую пітьму, в тую тишу,
Може вчуєм, може вбачим,
Що судьба для нас там пише.

* * *

З поза гір, на виднокрузі
Повзне хмара по ярузі,
Величезна, темно-сіра,
Як розлука, як зневіра.

То як дим густий клубить ся,
То спочине, то кажить ся,
В опира зміняєсь, в лярву
З трав зелену смокче барву.

З цв'ітів мід і запах точить,
Гне і до землі толочить
Як лявіна горить, гонить,
Соснам горді чуби клонить.

Без жалю і без пощади —
Неодна ялиця впаде
І як то стебло соломи
Раз на все звалить ся в зломи.

Так жене як месьть Гомори,
Понад дебри, понад звори,
Аж на доли ригне з груди
Мутні, підоблачні бруди.

Місячна ніч.

(Під вражінем Бетговена Mondscheinsonate).

Ніч така красна як сон серцю милий,
Сто раз дорозший і красший від яви.
Журливо ріки яругами плили,
Туман над ними тиняв ся синявий
І був як дух той, що встає з могили
І лине там, де жив колись щасливий.

Верхи шуміли, а ліси зітхали.
І ті зітхання таємні і шуми
Все даліше-даліше одні другим сдали.
Наче предвічні, незабутні думи,
Що з покоління сїють в покоління
Безсмертне правди і краси насїне.

Над головою зорі мерехтіли
Як нечислимі ватри в полонині.
З подувом вітру гасли, то знов тліли,
А над шпилями, на неба тлі синім
Падали ватри вівчарські, як зорі
Алмазом ясным на облакоморі.

А поміж ними як лодка, як човен
Спокійно круглий місяць виринає,
І лине срібла стопленого півен
І срібло тоє щедро розсипає
На гори, бори, на скелі і ріки
І на могили, що венули на віки.

Один проміньчик тонкий і дріжучий
Як срібна нитка на хресті спинив ся
Й горів на ньому як свічка блискучий,
Потім у бани бляшаній відбив ся,
А з бані легко скотив ся в долину
Пестити квітку запашисту, сину.

А вітер, ночі товариш розмовний,
Як птах в просторах безмежних буяє.
А цвіти пахнуть, світить місяць в повні
І думи линуть з забутого краю
Безмежно довгим, сірим хороводом,
Як душі понад Ахеронта бродом.

Линуть як цвіти бліді і зівялі,
Вінком бездушним доокола вють ся;
Лиця їх зимні а очі запалі,
То плачуть гірко, то сумно сьміють ся,

І починають співів русалочні
Сумно-поважні, дитячо-збиточні.

Помежи ними стать ясна і біла
Як сніг на горах стрімких, піднебесних,
Така поважна, спокійна, несміла,
І так солодка в тих очах чудесних
І так бездонно, безмежно розбільна,
Що з болю рвесь душа, як божевільна.

Рве ся і хоче до неї летіти
І на колінах прощення просити;
Були ми легкі, небачні як діти
І не уміли як слід в світі жити,
Щастя не знали, долі не спіймали,
Тяжко терпіли, горячо кохали.

Тихо... На небі місяць ясно світить
І чорна хмара зорі йде гасити.
Потоки ллють ся, мліють в росах цвіти
Втомлені очі хочуть спати, снити...
Солодкі, легкі, аксамітні руки
Падуть на серце і втишають муки.

Принагідні.

1841

3 новім роком.

(1898).

Вже північ бе... Та гей до чарки!
Налийте доброго вина!

До рук судьби, судьби щинкарки, от
Сповнім тую чарку аж до дна!

Вже північ бе... Послідні звуки
Старого року звонять скон —
І в хвилю турбез сліз і муки
Вступає річенний на трон новий.

Витай, витай, новий наш пане!
Витай! здоров, щасливий будь!
Добру й любові співай пеани,
А гнів і злобу позабудь!

Та дай ти Боже щастя, долі,
Щоб лад поміж людьми завів,

Щоб погоїв всі тії болі,
Що твій татуньо накоїв.

Бо твій татуньо — жаль сказати —
На сором людям і вікам
Хотів насильством царювати —
І добре в пам'ять вбив ся нам.

Єго діла мерзкі, погані, дурні
Прокляв і оплював весь сьвіт,
Тому вважай, новий наш пане,
Не йди в єго плюгавий слід!

А якби ти помімо того, що сказав я
Не слухав нас, то знай ще: змугтєв
Ми не злякались батька твого,
То не злякаємсь і тебе!

Весна.

1897. року

Весно! Ти знов до нас ідеш!
В весільну вбрана шату,
Промінь ясний з неба шлеш
На поле, ліс і хату.

Ти знов розбудиш у землі
Дрімучі, плодні сили,
Знов збіжєм вкриють ся лани
А цвітами могили.

Черемха в лузі зацвіте
І боз і фялки сині,
Їх воною вітер понесе
З роскою по долині.

І ночі тихі знов прийдуть,
Ті ночі, майські ночі,
Що в хору душі ліки ллють,
Наводять сон на очі.

Ті ночі, що тугу і жаль,
Душі печальну тишу,
Мов той човен на лоні фаль,
В навалі мрій колишуть.

Тих ночий, майских ночий чар,
Весно, прийде з тобою —
Та чи вгасить він серця жар,
Вколише душу мою?

Та чи приспить він мисли ті,
Що мій спокій руйнують,
Чи їх приспить? — Мабуть що ні,
Весно — всі чари «всує»!

Що твої сльиви чарівні?
Що цвітів вонь зодіброви?
Я чую стони голосні,
Я чую запах — крові.

Що твоя сила, що в землі
Нове життя виводить?
Я бачу, кривди лиш нові
Старе насильство родить.

Та що нам з того, що з оков
Ти воду увільнила?
Народу волю і любов
Кує в кайдани сила.

Весно, весно, по що твій чар?
Чи оцінять го люди?
От лучше громом ясным вдар,
Най хоть жалю не буде!

It was a very old book
and the paper was yellowed
and the ink was faded
and the binding was loose

It was a very old book
and the paper was yellowed
and the ink was faded
and the binding was loose

Л ю б о в н і .

Був май на небі і май на сьвіті,
Зелений май.

Роса перлиста тремтіла на цвѣті,
Хмарки рожеві йшли по блакиті,
Журчав ручай.

Докола хати білим цвѣтом вкрив ся
Вишневий сад.

При хаті ганок звільна затїнив ся,
На нїм в зелене листє хміль розвив ся,
Цвив виноград.

На ганку в тїни лавочка з лїщини
Стоїть мала.

На нїй, чи тямиш, як кождої днини
Летїли скоро вечірні години
Немов стріла?

Летїли скоро. Йшли і потопали
В незнану даль.

І радість нашу і наш плач в тій хвили
Вони глибоко раз на все сховали —
Остав ся жаль.

І я не знаю, чи вдруге поверне
Тота весна,
Чи ті години нам щастє химерне
Віддасть на ново? — Чи фалю заверне
З морського дна?

Бережани дня 7. жовтня 1894.

* * *

Як лишень на самоті
Ми останем ся з собою
Чи то літом, чи в зимі,
Чи в городі, чи в покою,

То сейчас уста твої
Ті солодкі, сумовиті
Затинають ся гнівні
І не хочуть говорити.

І сейчас в твоїх очах
Ясно-синих і погідних
Поневільний виджу страх —
Й соромлюсь гадок негідних.

І так все і все і все
Ти поводиш ся зо мною;
Тягнеш чарами мене
А відтручуєш грозю.

Та марний твій гнів і страх,
Бо я свого не дарую,
Обніму тебе в думках
А очами поцілую!

*

*

*

Ні, не мани мене,
Не морочи мене,
Чарами проти ночі!
І не люби мене
І не губи мене
Бо я ще жити хочу.

А як доволі вже
Звялить життя мене
І жити вкучно стане —
Тоді возьми мене,
Тоді спали мене
Огнем любови в останне!

* * *

Час рікою пливе....
Я побачив тебе
На проході, в мійскім огороді
І дивив ся, дивив,
Довго очі трудив,
Бо пізнати було, чомусь, годі.

Та-ж стать рівна, струнка,
Та-ж головка мала,
Очі сиві, палкі, говірливі,
Лиш уста мов не ті,
Мов чужі, не твої,
Маломовні, сумні, нещасливі.

Ті дрібонькі уста,
Що мов пташка пуста
Щастя повні були і розмовні,
Так упрямо мовчать
Наче кару терплять,
Що були недосить правдомовні.

.

На той вид тяжкий сум
Обіймає мій ум,
Похоронні нути в серцю чути.
Невмолимий докір
Вилітає в простір
І кричить, як я міг позабути!

Не забув тебе я
Хоть взивав забутя,
Бо забути не було спромоги —
Лиш непривітний час
З серця цвіти обтряс
І поніс їх на людські дороги....

Карнавал.

1843

* * *

Карнавал, карнавал! І шлепи і фраки,
І шовки і тюлі і плюші і кляки
І звуки музики, пів сонні, пів дикі,
Ах розкіш, ах чар превеликий!

Карнавал, карнавал! І серце горяче
Тріпоче ся в груди, з утіхи аж скаче,
Жіночих шат шуми і замах перфуми,
Шаліють і ноги і уми!

Перший балъ.

На гостий саля мовчки жде,
Як боєвище жде на битву.
Вже мати, донечку, веде
І шепче ідучи молитву,
А доня як у бій іде.

Іде як в бій, а серце в груди
Як пташечка тріпочесь, бє.
Ах що то буде, що то буде,
Як перший кадрийль не піде,
Що скаже сьвіт, що скажуть люде?

А мати молить ся так ладно
Не знає лиш котрим сьвятим,
Щоб ненадійно, ненаглядно
З'явив ся ясний херувим
З платнею доброю, порядний.

Щоби з'явив ся і з собою
Забрав її доньку, надію, —
А доня йде немов до бою,
А мати мріє любу мрію,
А з салі валець ллєсь тугою.

III
...
...
...
...
Circulus vitiosus. ...

Ще не сіла, не роздивилась,
А вже до неї примостилась
Ціла ватага хлопців,
Урідливих молодців.

Той просить в танець, той витає,
А той очима аж благає
Так мало, так не много
Хоть погляду одного.

Вона немов і не зважає
По сали пишно походжає,
А на кого лиш гляне,
То зараз лекше стане.

Гуляє як пташина в гаю
А в мисли добре розважає,
Котрого би, котрого
За мужа взяти свого.

Той грає в карти, може
Довги жидівські множить,
А той скупар великий
Не пустить на музики.

Один лишень, одніський
Лишивсь цілий, ціліський.
Щож? Годі! Studiosus —
Circulus vitiosus.

Цариця.

Була царицею. Струнка і кароока,
Немов в мармурі кута, білолиця.
Всьміхалась легко і з укуса
На всіх дивилась як цариця.

Дивилась мимохіть, з під ока
Та не устоялась і криця,
Лишалась рана страх глибока
В серцях, де глянула цариця.

Куди ішла, лишались хорі,
Або небіщики, каліки,
Суді, доктори, професори
Лічилися і даремні ліки.

За ню, разу одного в злости
Два патріоти, корифеї
Порахували собі кости
Отсе її царські трофеї.

Стріча.

Нї! Жарт на бік! Дай мені руку,
Ту руку білу і дрібну
І серед шуму, серед гуку
Тебе в танець я поведу.

Оттак, оттак, ще близше, близше,
Склони головку на рамя
В край споминів все висше, висше
Полинеш ти, полину я.

В країну мрії і любови,
В безмежний пристрасти простір.
Коли від жару твоєї крові
Займав ся полум'ям мій зір.

Коли від жару твого тіла
Мене огонь на скрізь проймав,
Коли душа як жар жевріла
І сам себе я забував.

Ще раз огрій мене собою
І зворуши мене на скрізь,
Потім я о нічо не стою
І хоть живцем до гробу лізь.

Ще ближше, ближше. Що за лихо?
Спокійна ти, спокійний я,
І серце в груди бє ся тихо,
Незримо крутить ся земля.

Сідаймо... Годі, моя мила!
Не розігріє ся душа.
Вже наша молодість відцвила.
Ходім! Напиймо ся вина!

Дума патріота в буфеті.

Подай мені до рук
Вина хрустальну чашу
І не сьпівай як крук
Погану думку нашу,
Лишень заграй мені від серця і від
[палця
Палкого, легкого і чарівного валця.

Не люблю я думок
Сумних, нудних, тужливих.
Не люблю і шумок
Раз тихих, раз крикливих,
А доки виджу я ту коломийку, доти
Здаєсь мені чомусь, що скачуть
[Готентоти.

Грай валця і до рук
Вина дай чашу, спору
Нехай під валця звук
Забуду душу хору,

Музико! Грай, ах грай, на скрипці
[і клярнетї,
Нехай з думками я піду в танець
[в буфетї.

Колись, і я колись
Славив ся патріотом,
Часи перевелись
І я остав ся скотом —
От чарка навісна, плету як не при умі,
Совітник суду я, посол в державній думі.

Колись і я трудивсь
Для рідного народу,
Для него я хваливсь
Добути прав, свободу,
Для него я трудивсь руками і ногами
І втанцьовував що найгарнійші дами.

А як прийшли жнива,
Вакацій час горячий,
Для него радо я
Провадив жизнь бурлачу,
По селах, по містах, за плотом, за городом
І в днину і вночі стикав ся я з народом.

Чи мало сил пішло,
Чи мало крови, поту
Із мене потекло
За народну роботу!
І по що? І на що та праця і ті труди?
Таж Руси як нема, так може і не буде!

На щастє завчасу
Я кинув ту роботу.
Покинув навісну,
Розхрістану голоту
І взяв ся до діла і поздавав іспити —
Погане те вино, а хоче ся чось пити.

Потім я оженивсь,
Взяв панну, небогату
І трохи задовживсь,
Щоб урядити хату,
І в руки впав жидів, на сукні і на моди,
Бо жіночка була шляхоцької породи.

І так воно ішло
Все дальше і все дальше.
Житє менї плило
Все красше, доскональше —

Аж нині ранга єсть, єсть гроші, єсть

Поважанє в людий і властей.

А сумління?

Грай валця, грай і грай

Все дужіше, голоснійше,

І чарку доливай

Частійше і повнійше,

Ах ті думки, думки, ті спомини погані,

Такі якісь важкі, мутні, неначе п'яні!

В хвилях зневіри.

*

Сонет.

Ах я бою ся вас, зневіри хвилі!
Невиносимим сумом ви на мене
Дмете. І серце робить ся студене,
І неміч прикра йде по дужій силі.

Довкола мене море — морські філі.
І підомною моря дно зелене.
Бездонна глибини доокола мене....
Ах, деж ви, люди, деж ви, други милі?!

Подайте руку, киньте добре слово
Мов ту котвицю! Може того слова
Я вхоплюсь, вийду, оживу на ново?

Де там, не чують, йдуть... І в хвилю тую
Ти лиш одна, одна мене ратуєш
Хоть може, може слів моїх не чуєш!...

* * * *

Утомило мене
То жите навісне,
Остогидло мені
І обридло.
І не знаю, Бігме,
По що мучать мене
Тії злидні
Гіркі, незavidні!

Деревину оттак
Точить звільна червак,
Листє кане
До долу і вяне —
Чиж не лучше стократь
Як вітри її звалять,
Як її громи
Сторощать і зломать?

Проснів ся сон, розприс ся чар,
Пук щастя дзвін.
Упав важкий життя тягар,
Судьби проклін.

Здалека чути бряск істук
Стальних соков,
Полилась з утомлених рук,
Сердечна кров.

І простягнув ся гень у сьвіт
Далекий шлях,
І меркне день і вяне цьвіт
В моїх очах.

Підняла доля кнут в гору —
Роздав ся свист,
І котить мною по шляху
Як вітром лист.

І гонить мною ніч тай день
Бог вість куда,
Толочить і рубає в пень
Мої літа.

Який в тім намір, мисль яка,
Яка в тім ціль,
По що той труд, по що туга,
По що той біль?

По що, на що?
Підняв ся кнут,
Роздав ся свист,
Коби лиш там, коби не тут,
Ось в чім ціль єсть!

Думки і пісні.

1881

Твоє серце, своє серце, куди
Твоє серце, своє серце, куди
Твоє серце, своє серце, куди
Твоє серце, своє серце, куди
Твоє серце, своє серце, куди
Твоє серце, своє серце, куди
Твоє серце, своє серце, куди
Твоє серце, своє серце, куди
Твоє серце, своє серце, куди
Твоє серце, своє серце, куди

* * *

Нераз обгорнуть мою бідну душу
Якісь незнані смутки і тривоги,
Й даремно серце рву і мозок сушу,
Людий питаю і питаю Бога,
Куда мій шлях, куда моя дорога?

Куда, куда? — Чи там, де людске горе,
Де людський біль і плач гіркий і стони,
І та розпука як бездонне море,
Що в ній спокійно, безнадійно тоне
Весь біль життя і всі єго проклони?

Чи так як другі прислонити очі
Душу і серце забити в кайдани,
Не дати мисли того, що захоче,
Байдужним стати на кров і на рани
І там іти, де щастє жде рум'яне?

Нераз обгорнуть мою бідну душу
Якісь незнані смутки і тривоги.
Й даремно серце рву і мозок сушу,
Людий питаю і питаю Бога
Куда мій шлях, куда моя дорога?

1894.

З и м о ю.

На вікнах з'являють ся цвѣти,
А всѣ такі білі та білі.
Морозом листочки їх сьвітять
Блїді і немов скостенїлі.

Мабуть то не цвѣти, а душі
Тих цвѣтів, що правди не мали,
Що лїтом всихали від суші,
А в осїнь від зимна зівяли.

*

*

*

Житє щоденне, брудно-сіре,
Безбарвні, одностайні дни
Немов прикросні до міри
І що лиш здіймлені з ваги —

Таке житє — слотлива двина
Без блисків сонця і без хмар.
Душа скучає як дитина
І в мріях криє сонну твар.

* * *

Опівніч... Тихо... Навіть лист осики
Спочав на хвилю, Навіть соловії
Змовкли... Всі звуки, всі тони, всі крики
Втихли і сьвіт весь мовкне і німіє.

Тихо... Лиш місяць наче срібна лодка
Лине по небі там, де зоря тліє,
Тихо... А тиша та така солодка,
Що серце тає, а душа аж мліє.

* * *

В буйнім городі мого духа.
Найкраспі цвѣти повсихали.
Палила їх жарá, посуха,
Вялила студінь — заверуха
І безнастанні слоти прали.

Тепер там тихо, непривітно,
Стежками вітер походяє.
Город, що цвів так ріжноцвѣтно
Тепер так глухо, так самітно
В агонії красок конає.

Сконали фялки і лелії,
Білі левкої вянуть тоже,
Зелена рута схне, марніє,
Одна лиш рожа паленіє
Конає і сконать не може...

Фрагменти.

ЛТЕОХІІІ

Часом ввижають ся мені Алі-
Якісь поля великі, широкі
Безмежно довгі і сумні,
Буйні і грізно дикі.

Як океан шумить трава,
І філею кладе ся,
Всьо небо хмара залягла,
А грім змиєю ве ся.

Мечем рубає як лицар
Могучий а незримий,
І креще іскри з чорних хмар,
На землю сипле ними.

Дріжать і стугонять поля,
Трава огнем палає,
А над могилою німа,
Твар сонця виринає.

Страшна, червона як опир,
Що з гробу серед ночі
Встає і в світ іде на жир
І стогне: »М'яса хочу!«

»Гей м'яса, м'яса, хоче він!«
Ревуть поля, діброви.
Всьо небо як великий дзвін
Гукає: »Кр'ови, кр'ови!«

На той трізний, пекольний клич
Могили стогнуть, мліють,
Летять галки, гукає сич,
Вітри смертельні віють.

Брязчать мечі, звенять списи,
Потоки крові ллють ся,
І розтвиряють ся гроби,
Кістки встають і бють ся.

А єсть в тім бою лють така
Завзята і розпуки,
Що стогне і скимить земля
Як би ї брав на муки,

Що зорі криють ся в блакит,
Що вітер не повіє,
Що вяне і всихає цвіт,
Що скалам серце мліє.

І лиш те сонце як опир
Червоні втворить очи,
Кривавий оглядає пир
І кличе: »крóви хочу!«

* * *

Часом ввижають ся мені
Такі поля великі.
Безмежно довгі і сумні
А безконечно дикі. . . . —

І жаль тоді давить мене
Зелізними кліщами,
Безсилле карк до долу гне
І дзвонить ланцюхами.

То знов могутий сили чар
В моє вступає тіло,

Огнями паленіє твар,
Рука бересь за діло.

І так чось дуже зле тоді,
Так сумно, так соромно,
І так чось тісно на землі,
Так пусто, так бездомно. . . .

Росте цвинтар наш...

(З Конопніцкої).

Росте цвинтар наш.
Де погляне око,
Так мало, мало нам землі лишили;
За те цілу єї широко і глибоко
Гроби покрили.
Й колиб їх скласти до одного стога,
Дістали-б Бога!

* * *

А знає Пан Біг, що рядить із неба,
На що могил му тих і костий треба;
Він той великий наш цвинтар засіє
Зерном надії.
Він, що з весною плуг свій виправляє
В поле — Він знає!

* * *

Тож не шукай доріг тих криво йдучих,
Що роздорожем суть життя і смерти!
Їх вяже слід, котрого не затерти —

Бог не єсть Богом вмерлих, лиш живу-
[чих, —

І навіть смерть, хоть нас і як лякає,
Житє скріпляє!

* * *

Тож вийдїм разом на отту могилу,
Й кріпїм ся духом днів грядучих віри,
Най біль, великий біль наш і без міри,
Додасть нам сили!
І горе тому, хто з батьків могили
Не возьме — сили!

Тя знов ідеш до мене. — Чую
Твій легкий хід, як подув вітру,
Як шелест крил в гірськiм повітру...
Здалека прихiд твій чарує
Мене і дивний чар вливає
У душу злиднями побиту,
Житєм буденним сумовиту.

— Я знов тобою оживаю
І звільна, легко і несміло,
Немов невинно і невміло
Беру до рук перо.

Тріпочесь
У грудях серце, тліють очі
Огнем і світ увесь зникає...

Ось я в якiмсь чудовiм краю,
Де кождий твір і кожде слово,
І звуки всi, краски і тони
Душі радіння, серця стони
Пливуть з одної струї чару,
Пливуть у воздух, щоб на ново,

Мов ті краплини пари в хмару
Зійтись в гармонію велику
В одну симфонію краси.

О сьвіте Божий, о житє,
Житє буденне, чим мені
Ти заплатиш за тії хвилі,
За ті атомики дрібні
Бутя,

такі малесенькі, неслідні,
А прецінь, прецінь так цінні?
Чим їх окупиш?

Чим? --

Житєм...

Дам тобі хліба, ложку страви,
І замість соли дрібку слави,
Над головою дах розвішу,
Людьми засмучу і потішу,
Пов'язу крила поривисті
І думи прожену нечисті.
І мов на скріпленє оков
У серцю розпалю любов,
Любов до сьвіта, до житя.

А там — і жий, чекай кінця
І знай, що порох ти землі,
Ти син єї, слуга єї!...

Великий виджу, тихий сад
За ним старі руїни.
Беріз плачучих довгий ряд
Кидає мовчаливі тїни
На бзи, черемхи і жазміни —
Великий виджу, тихий сад.

Садом вузка доріжка йде
На скрутї зломана, зігнута.
До замкових руїн веде,
Заросла зелами, забута,
Ногою людскою неткнута —
Садом вузка доріжка йде.

З далека чути грюхїт фаль
Грізний, пронизливий, таємний,
В глуху і безконечну даль
Пливуть тоті зловіщі гимни

Як олуво плавке а зимне —
З далека чути грюхит фаль.

З чолом піднесеним до зір
І з усьміхом, що сумно грає
В очах, задивлених в простір,
Доріжкою звільна ступаєш,
Мов втрати любові шукаєш —
З чолом піднесеним до зір.

Хиляє ся до долу цвіт
І невгомно філя грає,
Та, що лиш раз піде під спід,
На верх ніколи не вертає.
В корчах щось плаче і зітхає,
Хиляє ся до долу цвіт.

Все далше, далше, далше йдеш,
Землі ногою не торкаєш.
І наче гарфу так несеш
Проміне місяця і граєш.
Тугою серце цвітам краєш
І далше, далше, далше йдеш.

З розцви́лих і пахучих рож
Душисті капають бальсами,
Летить садом таємна дрож
І дерева дріжать листками —
Заржавілі втворились брами —
Листки па́дуть з розцви́лих рож...

С П И С.

стр.

Засьпів:

Єсть в моїм серцю 5

З сіль і піль:

Три дороги 9

В жнива 11

Через жито стежка бита 14

Ой попід гай зелененький 15

Ой писала моя мила 16

Забув би я 17

Над водою 19

Як мені тебе дістати 21

В світ за очі 23

Воячка 28

З дзвінниці сумно дзвонять дзвони 30

В Розтоках:

Посвята 35

Гей чудові наші гори! 37

Так ту чудово... 38

Вечір 40

Ніч 41

Вітер втих 43

Я знаю став один бездонний 45

На лодці 47

Черемоше, брате мій! 48

Заревіла вода 49

Подай руку 50

А тамки, там далеко, 51

Там, де верхи снігами білі 52

Скорше сине небо зжовкне 55

Гать пустили 56

Нічю 59

З поза гір, на виднокрузі 61

Місячна ніч 63

Принагідні:

З новим роком (1898)	69
Весна 1897. року.	71

Любовні:

Був май на небі	77
Як лишень на самоті	79
Ні, не мани мене!	81
Час рікою пливе	82

Карнавал:

* * *	87
Перший баль	88
Circulus vitiosus	90
Цариця	92
Стріча	93
Дума патріота в буфеті	95

В хвилях зневіри:

Сонет	101
Утомило мене	102
Проснив ся сон, розприс ся чар	103

Думки і пісні:

Нераз обгорнуть мою бідну душу	107
Зимою	109
Житє щоденне	110
Опівніч — тихо	111
В буйнім городі мого духа	112

Фраґменти:

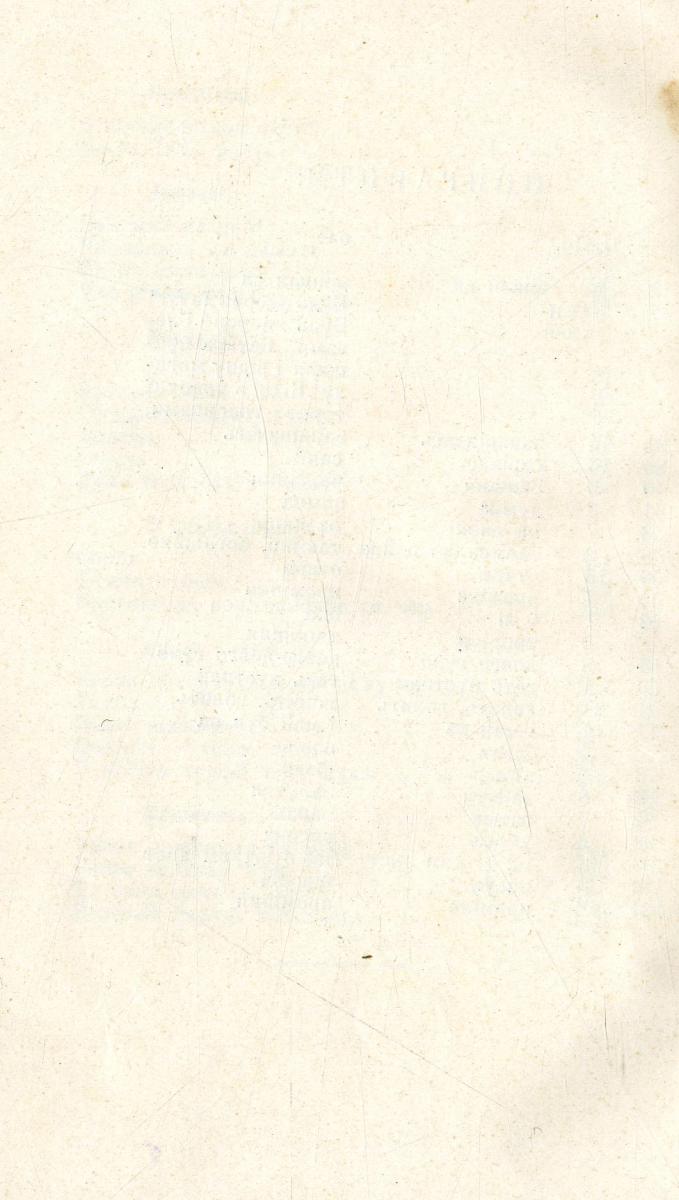
Часом ввижають ся мені	115
Росте цвинтар наш	119
Ти знов ідеш до мене	121
Великий виджу, тихий сад	123

ПОПРАВИТИ:

Стор. Стріч.

на:

12	9	зішли ся	зійшли ся
27	3 і слї-	дуючі	Будь здоров Тату!“ Будь здоров! Сле- зами Батька пра- щали і рідну моги- лу Бідні в розпуці товкли головками.
31	14	запишилась	запишалась
35	16	стрівкі	сині
40	9	бажання	бажання
41	3	думна	зимна
43	7	на явокі	на якорі
46	2	таємна боговійна	таємно, боговійно.
50	13	отара	отари
51	4	проміне	проміння
52	1	б лі	білі
„	5	творіня	творіння
54	8	довго гуло	довго-довго гуло
56	1	геть пустили	гять пустили
61	11	горить, гонить	гонить, гонить,
77	1	і май на	і май був на
„	4	йшли	плили
78	1	хвили	фали
83	8	забутя	забуття
87	7	замах	запах
92	3	укоса	висока
103	16	як вітром лист	як з вітром лист
112	3	посуа	посуа
124	18	проміне	проміння

3,75 (1986)
3449
РМ

Б. Лепкий

ЛИСТКИ

ПАДУТЬ

